

Châng Thlan: *Rome 14:10.*

Zirlaite Tân:

Hriat Tûr: Mimal ngaihdân te, hmangaihna leh inremnaten Kristâ taksaah felna a thlen tih pawm.

Vei Tûr: Mahni chhia leh ̣a hriatna leh kan kiang vêla mîte chung a khawngaihna neia nun hi mimal mawhphurhna ropui taka neih.

Tih Tûr: Mahnî nuna Pathianin thil min hriattîr thilte enfiãh a, rinna kawnga mi dangte an kal vê a, nunpui tûra Pathianin a lo kawhhuhte a taka an hlen theihna tûra chhawmdâwl nâna hman ̣angkai.

THUPI ṬHEN

I. Hriat Tûr: Mimal Ngaihdân leh Hmangaihna A ̣angkai

A Nangmâ rilrû leh thilnungah Pathianin eng mimal ngaihdân thar nge a neihîr che?

B Engtin nge nangmâ mimal ngaihdân ̣awmpuii lotu che chu i hmangaih theih ang?

II. Vei Tûr: Mimal Ngaihdân Khawng Tak leh Lainatna

A Pathianin thil eng emaw ti tûra veina a neihtîr chein, eng rilrû nge i put ðhin?

B Mi dangte i hmangaih theihna tûrin, engtin nge lainatnain i mimal ngaihdân hnâwl tûra a ðanpui ðhin che?

III. Tih Tûr: Kan Mimal Ngaihdân Ngaihven Zuâla, Mi Dangten Ngaihdân Nghet An Neihna Tûra ðanpui

A Eng tin nge Pathianin mimal taka ngaihdân neihtîr che a tum chu i hriat fuh theih ang?

B In kohhran member-te nên in ngaihdân chu a thuhmun kher lo chungin, engtin nge Krista nêna an inkûngkaihna i châwmnunpui theih ang?

KHAIKHÂWMNA: Kristian nun chu Pathianin kan thinlunga ngaihtuahna min neihtîr chhâna pawh a ni tho mai a, chû chu Thlarauva inhmangaihna, inremna leh lungruâlna nei a, Kristaa ûnau, ngaihdân dang neite châwikân nân a ni.

INZIRTÎR DÂN TÛR

RAHBI 1—Chawk phûr rawh

Châng Thlan: *Rome 14:10.*

Thlarau ðhanna atâna thu pawimawh: *Mahnî thinlunga Pathianin ngaihdân nghet min neihtîr anga nung a, kan vêla mîte pawhin chutiang dikna chanvo chu an nei vê tho tih hriat tel.*

ZIRTIRTÛTE PUÂL: Hê zirlai hi thu inkalh, dik bawk sî ang a ni. Pathianin eng emawti taka nung trin min ko va. Chutiang kawngte chu kan lo hre ta bawk a. Chutichungin, Kristaa kan ûnau te chu hmangaih tûra min tih laiin, anmahni dâwmkâng tûrin keimahnî ngaih dân chu sîra hnâwl tûrin min ti lawi sî a. Zirlai zir ðan dâwnah, inremna leh lainatna neih theihna tûrin ðawngtai ang che.

Sawi Hawn Nân: Seminary training-naa an awm tâwp dâwnah Cory-a chu pâwn lam rawngbâwlnaah a chhuak vê a, chû

rawngbâwlnaa lo kal ðhîn tlangvâl pakhat chu vil bîk deuh tûra tih a ni bawk. Chû tlangvâl chuan Cory-a leh a nupui bâkah, an ðhian ðhenkhatte nêh park-ah hlim takin Sunday an hmang ho va. Park an chhuahtsan dâwn chuan, Cory-a chuan thil ei tûra kal a rawt a. Tlangvâl chuan Cory-a hnênah, *ni tlâk hmâ loh chuan ei leh in tûrin a chhuak dâwn lo* tih a hrilh a; a chhan chu Sunday chu ani tâna Sabbath a nih vâng a ni. Cory-a chuan a thurinte leh a ngenna chu an zahsak hlê tih a hrilh a. Chutah Cory-a chuan ni sarihnâ Sabbath chungchângah, inkhâwmnaah eng thû nge an zir tâk chu a zâwt a. Chû tlangvâlin a lo zir tawh Bible châng aţanga finfiahnate chu an sawi ta zêl a. Cory-a chuan a hnênah Sabbath chungchângah ngaih dân fel tak a nei tawhin, chû Sunday ni duhawm tak lo thleng tûra ni tlâk hmâ thil ei tûra kal chhuak tûrin zalênna a nei em tih a zâwt a. Cory-a chuan a mimal ngaih dân siam theihna tûr hun remchâng a siamsak a, thutlûkna siam tûra nawr erawh a duh lo. Tlangvâl chuan nisarihnâ Sabbath serh tûra ngaih dân thar siam tûrin thutlûkna siam a tum ta a ni.

Hê thû hian Cory-a chu a tizâm deuh a. Sabbath chungchângah khâ pa hmin a tumna chhan rilrû tak chu engte nge ni? Khatih laia thil han ei mai a duh insawi thiam nân nge, Sabbath pawimawhna chungchâng hriattîr ngêi a duh zâwk ni ang? Thil a ti dik nge, dik chiah lo?

Zawhna Sawi ho tûr:

- ❶ Ring tharin mahnâ duhthlanna a siam theihna tûrin Cory-a khân remchânna pe tam tâwkin i ngai em? Eng vâng nge?
- ❷ I ngaihdânin, khâ ringthar avâng khân, Cory-a'n Sabbath chungchângah ngaihdân a neih chu chelhin, Sunday-ah pawh thil ei tûrin a chhuak ta lo niin i ngai em? Eng vâng nge?
- ❸ Ring thar hmâkhaw ngaih vângin, mahni ngaihdân leh hmangaihna kêr ngaihtuah chian ðul viaua i hriat, nangmâ thil tawn sawi teh.

RAHBI 2—Zawng chhuak rawh

ZIRTIRTÛTE PUÁL: In pãwlte chuan a hnuaia bible chãngte hian Thupêk Sãwm bawhchhiat lam a sawi lo tih an hriat theih nãn ãnpuì la. Thil pawimawh nêp deuh zãwk, chhandamna kãwk lêm lo, kawng hrang hranga hrilh fiah theih chu an engto zãwk fo.

ZIR ZÂUNA

Hmãwrhmuhna: Tlêmin *Rome 14 – 16* thlîr ho thuãk thuãk ula.

Rome bung hnuhnung pathumte hian mahni ringtu puite thlarau ãan lenna dinhmun hrang hrang kan en dân tûr zirlai min zirtûr a. Ringtu chak leh chak lo deuhthe pawhin mahni ngaih dân kan zui ãeuh a, chutih ruãlin kan inhmangaih tlãng tho bawk. Chutiang chuan Krista taksa inlungruãl tlãn nãna mahni mimal ngaihdãn sîra hnãwl pawh chu, mi felte tân chuan rinnaa nunna a ni. Mîten enge hriat an mamawh tih hriat kawngah Pathian kan rinchhan tûr a ni a, an thil hriat a taka an nunpuì dân tûr leh, hun tûr pawh Amãn a hria a ni.

Ngaihtuah Teh: Eng tin nge tihtûr hriatthiam harsa angreng takah te, Kristian inkaihhruaina tluãng hrui behchhanin duhthlanna kan siam tih kan inhriat theih ang?

I. Hrilhfiahna Hrang Hrangte (*Rome 14:1–12.*)

Helai thû hi thukhirh tak a ni a. Paula hian *Rome* ringtûte hnênah lehkha thawnin, ei leh in thu a sawi a. Hêng chãngte hrilhfiah dân ãa ber chungchãngah mi thiamte an lungruãl chiah lo. Ringtu chak lo zãwk a ni thei a, sa ei lotu hi, Jentail ringtu zînga mî, milimte hnêna hlan tawh ãhîn, tûnah erawh chuan milim biakna thil chîn ãan lama kîr leh loh nãna chutiang chãw laka inthiar fihlîm a nih hmêl hlê a ni.

Thil ni thei dang leh chu, ringtu chak lo hi Juda ringtu; mahse ei leh in chungchãnga Thuthlung Hlui inkaihhruaina

zui a, chhandam nâna Krista rin âia dân zawsm ngai pawimawh zâwk pawh a ni thei. Judate kha Rome khawpui aṭanga kum sâwm chhûng hnawh chhuah an ni a, Rome khawpuih lo lêt lehin, an tân sa thianghlim, kawngkalnei taka sâwngbâwl, a thisen bun chhuah ṭhat chî chu a vâng deuh pawh a ni ang. Chutiang a nih avâng chuan sa ei hrim hrim kha an hnuâl suât ta a ni.

A engti zâwng pawha hrilhfiáh lo ti na mah se, Paula sawi dân chuan, mîin sâ a ei emaw, a ei lo emaw pawh ni se, Pathian châwimâwi nâna tî an ni tih hi a ni. Ringtu chi hrang hrangten ngaihdân hrang hrang an nei a, a tûate mah chu insawisêl ngawt tûr a ni lo. Rorêlna chu Pathian kuta dahin, an ringtu ûnate chu Pathianin a lâwm angin an lâwm zâwk tûr a ni.

Ngaihtuah Teh:

- ❶ Hrilhfiáhna pahniha a khawi zâwk hi nge âwm ang zâwka i ngaih?
- ❷ A hrilhfiáhna a khawi zâwk pawh chu thlang ila, a lêm chuang dâwn em ni?

II. Mahnî Ngaihdânte Sîra Hnâwlin (*Rome 14:13–23.*)

Helai thû hi Paula hian ringtu chak deuhte hnên chauha sawi a ang a. Ringtu chak ṭha deuhte chu, ringtu chak lo deuh zâwkte tâna lunghnûrna thlen lo tûra an zalênna chên lutuk lo tûrin a fuih a ni.

Paula hian ringtu chak deuhte leh chak lo deuhte hnênah thû a sawi a. Hêng a lekhathawnte hi biak ina ring taka chhiar chhuah tûr a ni; tichuan, a chak deuhte leh a chak lo deuhte chuan an ngaithla tlâng thei ang. Paulan hêng pâwl hnihte hi, ei leh in thû-ah an tûnhma ngaihdânte sîra hnâwl a, ngaihtuahna thar: Ringtûte inhmangaihna leh inremtlânna ch ngaihtuah ber zâwk tûrin a ngên a. Paula hian mi mal tinte chu mahnî ngaihdân anga a hrang hranga nung tûrin a

ti lo va, mahnî ngaihdân anga awm tûra mi dangte nawrlui tûri a ti hek lo. Chû âi chuan, mahnî chhia leh tha hriatna fim tak anga nung tûrin a ti zâwk a; chutiang kalh zâwna ringtu a kal a nih chauhin an thiltih chu sual a tling ang.

Ringtûte chu mi dangte ti lunghnûr zâwngin an che tûr a ni lo bawk. Mi dangte sawisêl mai lo vin, an ngaihdân ang tawmpui tûr pawhin a nawt lui tûr a ni lo va; Thlarau hruaina ang zêlin Pathian anna lamah an thang tûr a ni zâwk.

Ngaihtuah Teh: Rinnaa nung tih awmzia enge hê châng hian min hrilh?

III. Entawn Tûr Krista (*Rome 15:1–6.*)

Krista chu rinna kan nun kawnga kan Entawntûr a ni a, chû chu hê chângin a sawi chu a ni. Mîte tâna Amâ nun hlân tûrin Isua kha hê khawvêlah a lo kal a, mîte tudawl tûr pawh a ni lo. Pilata hnêna a sawi ang khân, duh se chuan tharum pawh a hmanng thei. “ ‘Ka lalram chu hê khawvêla mî hi a ni lo’ ” (*Johana 18:36, NKJV*) a ti zâwk a ni. Isuan a nunna hlân a, Amâ hnung kan zui dâwn leh dâwn loh duhthlang thei tûra zalêna min pe tûrin A lo tholeh ta a ni. Hê zalêna thilthlâwnpêk hian chakna ropui tak a entîr a; a tâwpa khawvêl pum pui tâna inrem tlâng a nun theihna tûr chu chutiang a taka hmanna chu kawng awm chhun a ni.

Ngaihtuah Teh:

- ❶ Mi dangte chu an ngaihdân anga nung tûra tanpui nân, eng tin nge Isuâ tihdân kha entawnah i hman theih ang?
- ❷ Kristâ taksaa ringtu ûnau danget nêna inrem tlâng taka nung tih hian eng awmzia nge a neih?

RAHBI 3—A Taka Nunpui Tûr

ZIRTIRTÛTE PUÁL: A hnuai a taka nunpui tûr zawhnate ngâwi renga ngaihtuahna hun in pawlte chu siamsak la. Pâwl

tlêm tê têa inthen sawma sawi hona neiin, an tawngtai ho thei bawk ang a. Chutah in kal khâwl eh huna report pe tûrin mi inpê pawh in sâwm thei ang chu. Ngâwi renga ngaihtuahna ziak chhuak tûr pawhin ziahna tûr lehkha leh pencil in sem thei tho bawk ang chu.

A Taka Nunpui Tûr Zawhnate:

- ❶ Nangmâ ngaihdân kha mi dangin an tawmpui theihna tûrin an duh loh thlengin i nawr tawh ngai em?
- ❷ Eng tin nge chû mî nêh chuan Kristian hmangaihna leh inremna neia nung tûra hmâ i lâk tâk ang?

RAHBI 4—Boruak siam rawh

ZIRTIRTÛTE PUÂL: Hê thil tih vêl nân hian thil ziahna hmanruâ i mamawh maithei e. Chutiang chu in neih remchân loh erawh chuan, in pâwl member-te chu an ngaihtuahna hmang mai tûrin in ti dâwn nia.

Tih Tûr:

- ❶ In kohhranin a châwisân nunphung kawng hrangte ziak chhuak ula, chutah chuan fêkfawna lam pawh a tel maithei e.
- ❷ In kohhran chuan nun dân leh khawsak phung tûr lam thila inthlâk danglam tûrin engtin nge kaihhruaina-tluâng hrui fel zâwk nei tûra in tanpui theih ang?